

коментарів, на сайтах соціальних мереж і практично на будь-якому іншому публічному онлайн-форумі. Поширення троями дезінформації призводить до маніпулювання думкою людини. Отже дослідження проблем впливу інформаційно-комунікативних технологій на свідомість людини потребують подальшого глибокого наукового філософського осмислення.

Література:

1. Бухтатий О. Трансформація інформаційної функції сучасної демократичної держави у функцію публічних комунікацій / О. Бухтатий // Образ. 2017 Вип. 4. С. 113-121

*Холопов Д. О., магістрант ОПП 033 Філософія
Університет Ушинського
Науковий керівник: проф. Петінова О. Б.
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»*

КОНЦЕПЦІЯ КРЕАТИВНОГО КЛАСУ РІЧАРДА ФЛОРИДИ

Концепція творчої людини - «Homo creativus» була запропонована американським економістом Дж. Фостером і набула ще більшої популярності після публікації книги ««Homo creativus. Як новий клас завойовує світ» автором якої є американський економіст, географ та соціолог Річард Флорида.

Р. Флорида розглядає творчість як найважливіший економічний фактор, завдяки якому з'являється новий соціальний креативний клас. Його монографія містить багато цікавих відомостей про закономірності психології талановитих людей та розкриття творчого потенціалу. На думку автора, креативний клас включає технічних фахівців, представників науки, культури, мистецтва, ЗМІ, найрізноманітніших працівників інтелектуальної праці. За даними, що наводяться Р. Флоридою, третина трудових ресурсів у США належить до цього класу та від третини до половини – у розвинених країнах. У Сполучених Штатах обслуговуючий клас найчисленніший (46 %), однак саме креативний клас домінує за рівнем добробуту та доходу, оскільки його представники в середньому заробляють у 2 рази більше, ніж представники інших класів.

Паралельно з процесом зміцнення фінансового стану цих людей спостерігається занепад інституту традиційної сім'ї та збільшується кількість низькооплачуваних робочих місць сфери обслуговування. Саме у зростанні соціальної нерівності між представниками цих двох класів бачить американський дослідник основну причину соціально-економічного дисбалансу у США та інших країнах світу.

Впевненість Р. Флориди в економічному потенціалі творчих здібностей змушує згадати про утопічні концептуальні положення марксизму, пов'язані з переконаністю у виникненні нової творчої особистості робітника, який не відчуває відчуження своєї праці капіталістом.

Для автора "Креативного класу" творчість особи - основа соціально-економічного благополуччя суспільства інформаційної епохи. Але важливо відзначити, що "креативні" цільові установки, що розглядаються ним як фундамент формування нового соціально-економічного порядку та нової класової структури, елементарно не вписуються в піраміду потреб А. Маслоу: творчий початок у тій чи іншій мірі притаманний усім, проте попит на нього дуже обмежений, так само як і можливості його розвивати і плекати в умовах соціально-економічної нестабільності та низького рівня добробуту.

Сам Р. Флорида характеризує себе оптиміста. Проте його оптимістичні очікування вже сьогодні не відповідають дійсності, оскільки постіндустріальна креативна світогляд та ідентичність стикаються з реаліями сучасного життя в конкретних країнах, на кшталт Єгипту чи Тунісу, де серед більшості населення панують традиційні уявлення та ціннісні установки. Американський учений не стосується політичної площини існування креативного класу, але політичні ризики та наслідки зростання його впливу цілком визначені, і на їх підставі можна зробити такі висновки: 1) креативний клас – успішні учасники креативної економіки, що відірвалися від реалій життя менш заможної більшості суспільства та претендують на ідеологічно близьку їм політичну повістку; 2) вони вимагають нових прав, але не беруть до уваги інтереси менш успішної частини суспільства; 3) за рахунок високого рівня освіти та своєї соціальної активності представники креативного класу можуть загрожувати політичній стабільності там, де влада орієнтована на ціннісні установки та потреби більш традиційних, "некреативних" і менш політично активних і розсіяних на більшій території (на відміну від того, що концентрується у великих містах креативного класу) верств населення.

Р. Флорида вважає, що підставою колективної ідентичності представників креативного класу виступає творчий початок, що досить широко трактується. Проте важко погодитися з ним у тому, що сьогодні креативність гарантує стабільну зайнятість, оскільки дизайнерів, програмістів та інтелектуальних працівників стає дедалі більше. Відносячи до креативного класу затребуваних людей з вищою освітою, автор ігнорує численних безробітних з дипломами, а також людей з вищою креативною (у його розумінні) освітою, які працюють не за фахом та не в креативних секторах економіки. При цьому деякі види професійної діяльності, які він відносить до креативних, не вимагають вищої освіти, у зв'язку з чим виникає питання про адекватність запропонованої Р. Флоридою методології відбору креативних професій, так як у схемі, що наводиться їм, більш-менш жорсткі рамки даного поняття відсутні, а штучно "креатизувати" можна будь-що.

Книга Р. Флориди рясніє добрими пасажами у тому, що талант і креативність – запорука успіху у суспільстві інформаційної епохи. У цьому він посилається на Р. Інглхарта, який описав перехід сучасних розвинених суспільств до "пост матеріалістичної політики". Однак Р. Флорида вважав за краще не акцентувати увагу на тому факті, що в фундаментальних дослідженнях Р. Інглхарта відзначаються оборотність процесу розвитку емансипаційної демократії постіндустріального суспільства з домінуючими в ньому цінностями самовираження, можливість вимушеного повернення до традиційних цінностей виживання, які властиві менш благополучним соціально відношенні товариствам. Впадає у вічі, що у роботі Р. Флориди відсутня об'єктивна комплексна оцінка рівня розвитку креативної економіки з погляду продуктивних сил над рамками США та інших країн із розвиненим третинним сектором економіки, але у контексті глобального загальносвітового розвитку. Це означає, що його узагальнюючі висновки, вірні для розвинених країн, не обґрунтовані щодо світу загалом.

Книга Р. Флориди закономірно американоцентрична і значною мірою є продуктом ліберального американського ідеологічного мейнстріму. Автор оспівує цінності креативного класу: індивідуалізм, меритократію, різноманітність та відкритість. Однак у цих виділених їм відмінних рис характеру колективної психології креативного класу можна було б виявити й деякі інші конотації, про які Р. Флорида або зовсім замовчує, або згадує мимохіть. До таких негативних рис відносяться: нігілізм щодо традиційних соціальних норм, егоцентризм та елітарність мислення, а також ціла низка політично небезпечних тенденцій поведінки, що включають високий рівень протестних настроїв.

З практичної точки зору основний цінний зміст книги полягає у висвітленні способів розкриття творчого потенціалу у контексті розвитку інноваційних секторів економіки міст, закономірностей розвитку міст – лідерів третинної економіки. Книга Р. Флориди може бути

корисною для менеджерів, особливо керівників творчих колективів. Велике практичне значення вона має для сітіменеджерів - співробітників адміністрацій міст, так як пропонує конкретні дії щодо збільшення конкурентоспроможності, інвестиційної привабливості та підвищення "якості місця" міст та муніципальних утворень, формуванню в них привабливого для інших креативних спільнот середовища.

Література:

1. Florida, Richard L The Rise of the Creative Class. New York:OCLC, 2019. 190 p.

*Шепелева В. С.,
студентка 3-го курсу Спеціальності психологія,
Одеського інституту
Міжрегіональної Академії управління персоналом ,
Бальбуза О. М.,
методист Одеського обласного ресурсного
центру підтримки інклюзивної освіти
КЗВО «ОАНО ООР»*

МОТИВАЦІЯ ТА ПРОБЛЕМИ У НАВЧАННІ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Актуальність: Мотивація навчальної діяльності - це бажання, що характеризують особистість школяра. Це загальна назва для процесів, методів активного освоєння змісту освіти.

На сьогоднішній день суспільство позначилося реальною тенденцією погіршення здоров'я підростаючого покоління, сильно збільшилася кількість дітей із особливостями у розвитку. Вивчення особливостей розвитку мотивації до навчальної діяльності школярів з особливими освітніми потребами (ООП), нам є актуальним, як для глибшого розуміння психології дітей з особливостями розвитку, так і для вдосконалення методів діагностики, навчання дітей і здійснення повноцінної корекції. Більшість педагогів та психологів розглядають мотивацію, як одну з основних рушійних сил в навчанні, вихованні та всебічному розвитку дітей з ООП [1, с. 35].

Питанням мотивації особистості займалися ще древні філософи, в працях яких ми знаходимо числення теорії мотивації. На сьогоднішній день таких теорій налічується вже не один десяток. Погляди на сутність та походження мотивації людини протягом усього часу дослідження цієї проблеми неодноразово змінювалися. Психологія мотивації формувалася протягом кількох десятиліть і є сукупність різноманітних поглядів, які з таких галузей, як експериментальна психологія навчання, соціальна психологія, психологія особистості, глибинна психологія і клінічна психологія, та ін.

Проблема вивчення мотиваційної сфери порушувалася у всіх напрямках теорії особистості, розроблених такими вченими як З. Фрейд, А. Адлер, К. Юнг, Е. Еріксон, Б. Скіннер, А. Бандура, А. Маслоу, К. Роджерс та ін. Мотиви навчальної діяльності – це чинники, що зумовлюють прояв навчальної активності. Відповідно до Л. І. Божовичу, як мотиви можуть виступати предмети зовнішнього світу, уявлення, ідеї, почуття та переживання — словом, усе те, в чому знайшла втілення потреба [4, с. 53]. У формуванні мотивів вчення значної ролі грають словесні підкріплення, оцінки, що характеризують навчальну діяльність учня (Б. Р. Ананьєв).

Виділяють як зовнішні мотиви, так і внутрішні.